

LA LLEGENDA DELS REIS D'ORIENT

El santoral atorga al dia 6 de Gener la festivitat de la Epifania, el seu significat es la "manifestació" del senyor, quan Jesús es dona a conèixer davant dels Reis Mags com a símbol del reconeixement del món pagà de que Crist es el salvador de la humanitat segons sant Mateu (Mt 2, 1-12).

L'origen de la festa de la Epifania l'hem de trobar en l'església d'Orient.

A diferència d'Europa tant a Egipte com a Aràbia, els pagans celebraven el solstici hivernal i l'augment de la llum 13 dies després d'haver-se iniciat aquest canvi.

A partir del S. IV, l'església comença a celebrar en aquest dia la Epifania del senyor .

Al igual que la festa del Nadal a Occident, la Epifania neix contemporàniament a Orient com a resposta de l'església a la celebració solar pagana que tracten de substituir. Així doncs s'explica que la Epifania s'anomeni a Orient: "hagia phota", es a dir Llum Santa.

La celebració segons manté la tradició cristiana gira al voltant de l'adoració per part dels Reis Mags a Jesús de Natzaret. Aquests portaven regals com a mostres de reconeixement. Varen arribar seguint una estrella que van veure al firmament, mentre feien les seves observacions astronòmiques.

Aquests son els orígens de la celebració que avui dia encara es manté viva i que sobreviu fins i tot als efectes de la globalització que cada vegada més imposa un simpàtic "Pare Noël" per a tot el món. Però l'adoració dels "Mags d'Orient" es un culte molt arrelat a Europa i que a demés insisteix sobre les relacions entre el monoteisme i el culte de la "reialesa sagrada", tal com diu l'historiador medievalista Franco Cordini al seu recent llibre "Los Reyes Magos", aquests "Mags", son el símbol de les nacions paganes, que s'acosten a Crist, mentre que els pastors que adoren a Jesús son el símbol del poble jueu, així doncs el cristianisme neix de la trobada entre el judaisme i les tradicions paganes.

Les nostres reflexions adultes sobre l'origen d'aquest mite, ens porten a la formulació de noves preguntes: Varen existir alguna vegada aquests Reis?, eren realment "Mags"?, quina mena d'estel seguien?

Les respostes a totes aquestes qüestions les hem de trobar en els antics texts, segon el text de l'evangelista Mateu, "Uns Mags vingueren des de Orient seguint un estel" (Mateu 2: 1-12), però aquest no especifica si eren realment tres, aquest número apareix al S. V i té diversos significats com per exemple la al·lusió a la Santíssima Trinitat eren tres (Pare, Fill i Esperit Sant), a les tres races humanes, a les tres edats de l'home, etc.

Segons el profeta Isaïes aquests personatges procedien de la regió formada pels regnes de Pèrsia, Babilònia i Assíria, concretament de tres terres: Madià, Efa i Saba.

Els seus noms, apareixen per primera vegada en una publicació del S.VII, a París, en aquest document Melchior es descriu com un velllet de barbes blanques, Gaspar com un jove ros i Baltasar al ubicar la seva procedència a les terres de Saba, situat geogràficament al nord d'Àfrica, s'el a identificat com a africà o de rostre "fuscus" tal com deia Sant Isidor de Sevilla.

Si eren o no realment "Mags", sembla que sí, practicaven el culte mazdeïsta, eren sacerdots i astròlegs. Hem de pensar que contemporàniament a Jesucrist, molts sobirans, es valien dels mags i savis per administrar els regnes. Aquests eren identificats pel seu estudi de les escriptures i la recerca de coneixements en matèries com la Teologia i l'astrologia, d'aquesta idea parteix la costum d'anomenar-los "Mags", pel seu desig d'entendre les ciències naturals i "Reis" per haver sigut administradors d'alguns regnes.

La definitiva acceptació de que l'estel que van veure era un cometa, es el resultat de la iconografia, el primer en fer aquest suggeriment va ser Giotto a la capella Scrovegni de Padua potser impressionat pel pas del Halley per Itàlia, però la ciència ha demostrat que no va passar cap cometa en aquelles dades per l'Àsia Menor, el més probable es que fos una "Supernova" o una conjunció de Saturn i Júpiter a Piscis anomenat "coniunctio magna", la seva condició d'astròlegs va ser determinant per la seva detecció.

Cal recordar que la Bíblia no especifica una data concreta de la visita a la Sagrada Família, el viatge havia de ser molt llarg i segons S. Mateu ells no van arribar a veure a Jesús a l'establia, sinó que el van visitar mes tard a casa seva.

Alguns estudiosos bíblics afirmen que la visita va ser abans de que Jesús complís els dos anys, basant-se en la tesi que el Rei Herodes va esperar a que ells marxessin de Jerusalem per decretar l'ordre d'executar a tots els nens menors de dos anys a Betlem.

Les suposades despulles dels "Reis Mags" varen restar a la ciutat de Constantinopla, capital cristiana d'Orient fins l'any 474 en que es van traslladar a la catedral de Milà (Itàlia) i l'any 1164, durant el setge de la ciutat per part de Frederic I "El barbaroja" son transportades fins a Colònia (Alemanya) per ordre seva i es allà on encara es conserven avui dia.

Xavier Pérez Fornés

Font: " Màgica nit"; Ajuntament de Masquefa, 2001.